

–Becasse! Becasse! –la crida.

Ella, rabent i ben ensinistrada com tots els *setters* o *epagneuls* que ha tingut el capellà, corre a la seva vora sacsejant nerviosa la cua tricolor. Blanca, taronja i negra com tota ella. S'ajup per posar-li la campaneta dins del collar i la gossa aprofita per llepar-li la cara. Mossèn Jean riu. Li encanten els gossos i com que li encanten sap que res els fa més feliços que sortir de cacera amb els seus amos. No, cap alemany li ho impedirà.

–Va, busca-les! –ordena quan remunten la riera i ell segueix, ara sí, pel dring de la campaneta, les carreres de la seva peluda amiga.

Una bona estona després, tanta que provoca que el mossèn, fora de forma, esbufegui fatigat, arriba aquell moment màgic que li fa bategar el cor. La campaneta s'atura de manera sobtada i ell ja s'imagina la seva estimada setter posada amb el cos ben estilitzat, una lleu tremolor de passió, la cua ben dreta i horitzontal al terra, tota ella ajupida i la poteta dreta lleument alçada... *Arret!* En mostra. El mossèn xiula i la Becasse sacseja la campaneta, «soc aquí», li diu a través d'aquell estudiat moviment, «la tinc aquí», li confirma quan gira el coll per mirar al seu amo de reüll quan arriba a la seva vora, «aquí», «aquí», insisteix enmig d'un gest intermitent per enfocar la becada ajaguda entre la pinassa i un niu de boix a dos pams del seu nas. «Ja la tenim, amo», li proclama cofada a través d'aquell codi secret amb quèparlen caçadors i gossos.

–Va! –li ordena el mossèn amb l'arma en posició d'atac i ella empeny la becada, que caga i aleteja, com de costum.

Un primer tret entre un pi negre fa saltar branquillons, pinyes i una pluja de pinassa verda. Merda, es diu, mentre encanona un clar on espera la seva trajectòria i una nova oportunitat. Un segon tret, la becada es plega d'ales i cau al terra.

–Corre, Becasse, corre, porta-la, porta-la, molt bé....

La setter surt llambregada cap al clar de bosc que el seu amo li indica amb el braç dret i l'índex estès. Ell li corre al darrera quan de sobte entremig d'unes falgueres, a l'altre banda del rierol, una bèstia grossa s'alça i corre entre el bosc.

–El senglar! –crida per ell mateix, obre l'arma, treu les baines dels dos cartutxos del set que acaba de disparar i hi posa postes, uns projectils especials per a la caça major. Salta el rierol i corre rere la bèstia, a la qual l'espessor del brancatge li impedeix avançar de pressa. Ell li talla el pas per un corriol que es coneix, sap de sobres que es dirigeix a la barrancada de l'obaga. La branca baixa d'una alzina li fa caure la boina i li colpeja la cara, però tant li fa, ni es toca la ferida que li crema la galta, ha d'arribar a abocar-se a la torrentada abans que el senglar la travessi per sota, allà hi ha un clar de bosc, recorda de memòria, que li permetrà disparar si el travessa. Hi arriba, panteixa per l'adrenalina i la corredissa. La Becasse ja és a la seva vora amb la becada a la boca, però no és moment

de felicitar-la, la bèstia obre el brancatge i el sacseja a poc de cinquanta metres a la seva esquerra a punt d'arribar a la clariana que ell apunta amb els dos canons armats amb postes. De sobte, però, intueix que alguna cosa es precipita per la seva espatlla i el fa girar esverat. Només és a temps d'observar una figura que alça una mena de garrot que descarrega amb força junt amb un crit animal, damunt del seu cap. El mossèn nota un profund dolor al crani, el cel blau li dona voltes de manera exagerada i se l'empassa en una espiral. Cau a terra i s'ajau entre dues falgueres que l'acullen com si fos un llit. Al costat de la figura borrosa, alta i ferma que encara aguanta aquella mena de garrot en alt, com si mesurés la necessitat d'una segona porrada, n'hi ha una altra, igual de borrosa, però no tan gran. Li sembla que parlen. Però només li ho sembla. Tanca els ulls i tot es fa negre.

PRIMERA PART
(TRES MESOS ABANS)

-2-

*Monts, Loira (França),
10 de setembre del 1942*

Els tres germans Caqueret –l’Annie, l’Hélène i l’Aron– tornaven de l’escola aquell migdia que havia de canviar, de manera amarga, les seves vides. Vivien a Monts, un poble del departament del Loira de quasi dos mil habitants. Casa seva estava als afores, prop de l’estació del tren, en una zona de cases baixes, jardí i carrers per asfaltar. L’Aron, el més petit, caminava unes passes ressagat, marginat. Elles, l’Annie i l’Hélène, parlaven de coses de dones i no el deixaven participar.

–Quan siguis una mica més gran te la deixaré llegir.
–L’Annie esbatanava els ulls per emmirallar-se amb la il·lusió que transmetia l’Hélène, la seva germana gran. Ella tenia setze anys; l’Annie, deu, i l’Aron, nou; de fet, es portaven deu mesos.

Aquells deu mesos, però, eren tota una muntanya que el discriminava i ell no ho pensava tolerar.

–L’hi diré al pare. –Es va avançar unes passes per caminar al costat de les seves germanes.

–Què li diràs? –va preguntar-li l’Hélène, la germana gran.

–Això, que li fas llegir llibres prohibits.

L'Hélène no es va saber aguantar el riure:

–*Donetes* no és pas cap llibre prohibit, però tu no n'entendries ni una coma...

–Segur que ho és, l'hi diré al pare.

L'Annie va esbufegar.

–Mira que ets pesat, eh?

D'aquella manera van arribar a casa, van desencaixar la balda de la tanca del jardí, el van travessar pel passadís de pedres planes que hi havia entre l'hort del pare i la paret de bardissa de les roses de la mare, que en aquella època de l'any no era més que una trampa per clavar-se espines, sense color ni olors, van obrir la porta i abans de posar un peu al rebedor, l'Annie, que encapçalava la comitiva, es va corglaçar quan va advertir que la *mezuzà*, aquella caixeta de fusta allargada que contenia el pergamí sagrat amb la pregària del *Xemà* havia desaparegut.

–Què passa? –li va preguntar la germana gran, que s'esperava al darrera.

–No hi és.

–El què? –va voler saber l'Hélène, impacient.

L'Annie no sabia com reaccionar, mai havia entrat a casa, ni a cap casa de cap amic o familiar, ni a la Sinagoga, sense besar abans la *mezuzà*. Què havia de fer? Entrar sense més? Quedar-se al portal i esperar a veure què deien els pares?

L'Hélène, com que s'impacientava, va empènyer sa germana a un costat per comprovar-ho per ella mateixa. Va

resseguir el marc de la porta amb la mirada, va buscar per terra, damunt la tauleta del rebedor, a sota, res... Al penjador de tres peus tampoc hi havia els barrets del pare i de l'Aron, les *quipàs*, ni els que es posaven els dies sagrats dins de casa, ni els que lluien per anar a la Sinagoga o al cementiri. Després es va fixar en una marca rectangular sobre el paper de flors del passadís i se'n va adonar que també havia desaparegut la mà de Míriam. Just en aquell moment, quan els tres nens arrengrerats no s'atrevien a creuar el corredor, unes passes decidides van fer el camí cap a ells.

–Aron, Hélène, Annie –els va anomenar en aquest ordre el seu pare.

L'Hélène seguia fixa en aquella marca, una mena de taca esgrogueïda, que el quadre que sempre havia estat penjat allà des que ella feia ús de la memòria havia deixat sobre el paper de flors. Era un dibuix de color blau d'una mà de Míriam amb un ull obert damunt el palmell.

–Pare, què passa? –l'Hélène va exercir de portaveu.

–Passeu, ens asseurem i parlarem.

–Però...? –va preguntar l'Annie, que encara cercava la *mezuzà* amb la mirada. L'Aron, espantat, encara que no sabia per què, s'amagava al darrera i no deia res.

–Passeu –els va convidar ell amb un gest lleu que tots van obeir.

Aquella era la primera vegada que entraven a casa sense la protecció de la pregària santa. Quan van ser al menjador,